

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU CULTURĂ IAȘI

Nr. 3230 din 12.12.2022

APROBAT,
DIRECTOR EXECUTIV D.J.C. IAȘI
BOBI APĂVĂLOAEICătre: MĂNĂSTIREA MICLĂUȘENI prin CĂLMĂȚUIANU FLORENTINA
JUD. IAȘI, COM. BUTEA, SAT MICLĂUȘENI, AL. PRINCIPESA OLGA STURDZA NR. 1Spre știință: Ministerul Culturii
Primăria Comunei Butea

AVIZ 371 / M / 2022

privind: Lucrări de restaurare la Castelul Sturdza, din sat Miclăușeni, comuna Butea, județul Iași.

OBIECTIVUL	Lucrări de restaurare la Castelul Sturdza, din sat Miclăușeni, comuna Butea, județul Iași.
ADRESA	județul Iași, comuna Butea, sat Miclăușeni, Aleea principesa Olga Sturdza nr. 1
PROIECT	LUCRĂRI DE RESTAURARE LA CASTELUL STURDZA, DIN SAT MICLĂUȘENI, COMUNA BUTEA, JUDEȚUL IAȘI.
NR. PROIECT	1093-c/2022
FAZA	P.T.+D.E.
PROIECTANT/ ELABORATOR	Arhitectură: șef proiect specialist MC arh. Șerban Sturdza - S.C. PRODID S.R.L Rezistență: dr. ing. specialist MC Vlad Lupășteanu, ing. expert MC Mihai Ursăchescu – S.C. TEHNOCONS DESIGN S.R.L. Instalații sanitare, termice, electrice: ing. specialist MC Vlad Mareș, ing. Cosmin Stamatoiu Studiu stratigrafic de parament: specialist restaurator Carmen Solomonea Studiu istoric și arhitectural: arh. Corneliu Ciobănașu Studiu istoric și arheologic: arhg. Specialist Elena Gherman Studiu geotehnic: ing. Diana Ciortescu - S.C. GEOTECH S.R.L. Studiu topografic: ing. Daniela Hurjui Expertiză tehnică: ing. expert MC Mihai Ursăchescu - S.C. PROIECT INTERCONSTRUCT U S.R.L.
BENEFICIAR	MĂNĂSTIREA MICLĂUȘENI prin CĂLMĂȚUIANU FLORENTINA
COD LMI (OBIECTIV/ZONA DE PROTECȚIE)	Imobil monument istoric: IS-II-m-B-04199.02 Castelul Sturdza, sat MICLĂUȘENI; comuna BUTEA IS-II-a-B-04199 Mănăstirea Miclăușeni, sat MICLĂUȘENI; comuna BUTEA IS-II-m-B-04199.01 Biserica "Sf. Voievozi", "Buna Vestire", sat MICLĂUȘENI; comuna BUTEA IS-II-m-B-04199.03 Parc, sat MICLĂUȘENI; comuna BUTEA

Documentația transmisă, înregistrată la D.J.C. IAȘI cu nr. 3230 din 05.12.2022, cuprinde: cerere; extras de carte funciară; certificat de urbanism nr. 04 din 20.05.2022 emis de Primăria Comunei Butea; expertiză tehnică; studiu topografic; studiu geotehnic; studiu istoric și arheologic; studiu istoric și arhitectural; studiu stratigrafic de parament; memoriu rezistență; proiect instalații sanitare cu memoriu și planșe; proiect instalații termice cu memoriu și planșe; proiect instalații electrice cu memoriu și planșe; proiect faza P.T.+D.E. cu memoriu 30 pagini și 151 planșe, caiete de sarcini, fotografii, antemăsurătoare.

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU CULTURĂ IAȘI

Documentația propune: Lucrări de restaurare la Castelul Sturdza, din sat Miclăușeni, comuna Butea, județul Iași.

În urma analizării documentației de către Comisia Zonală a Monumentelor Istorice nr. 5, în ședința desfășurată în data de 8 decembrie 2022, în conformitate cu prevederile din Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art.26 și art. 33, alin 1², vă comunicăm Rezoluția Comisiei:

AVIZ FAVORABIL pentru documentația prezentată, cu următoarea condiție:

- toate lucrările de săpătură necesare realizării obiectivului vor fi precedate de cercetarea arheologică preventivă.

ÎNTOCMIT,
consilier MARIA ELISABETA IFEMIE

MINISTERUL CULTURII

DIRECȚIA PATRIMONIUL CULTURAL

Bd. Unirii nr. 22, Sector 3, București, tel.: +4 021 222 4421, fax: +4 021 223 3157

MĂNĂSTIREA MICLĂUȘENI

Comuna Butea, sat Miclăușeni, jud. Iași

Spre știință:

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU CULTURĂ IAȘI

AVIZ Nr. 234 / CA / 2021

privind lucrările de conservare – restaurare picturii murale din interiorul
Castelului Sturza, sat Miclăușeni, com. Butea, jud. Iași

OBIECTIVUL: Castelul Sturza din cadrul Mănăstirii Miclăușeni, cod LMI/2015: IS-II-m-B-04199.02
ADRESA: sat Miclăușeni, com. Butea, jud. Iași
PROIECTANT: specialist restaurator Carmen Cecilia Solomonea
PROIECT: proiect de conservare – restaurare a picturii murale – „Realizarea documentației tehnice – componente artistice la Castelul Sturza Miclăușeni”
FAZA: PFU (PT)
BENEFICIAR: Mănăstirea Miclăușeni

Documentația transmisă de Mănăstirea Miclăușeni cu adresa nr. 50/22.10.2021 înregistrată la D.P.C. cu nr. 7340/25.10.2021, cuprinde:

- a). **piese scrise:** memoriu justificativ, *localizarea:* amplasament geografic, date climatic și hidrologice, *date cronologice:* preliminarii istorice și ctitorii castelului, arhitectura exterioară/ interioară, decorația exterioară, intervenții în arhitectură, *umiditatea de capilaritate și infiltrație:* umiditatea de capilaritate/ infiltrație, procesele active datorate umidității și intervențiilor necorespunzătoare, măsurători ale valorilor microclimatului din castel, *pictura murală:* concept decorative, repertoriul decorative al tavanelor și pereților, examinarea tehnologică preliminară, *starea de conservare a zidăriei/ tencuielilor/ a picturilor murale- intervenții în timp:* picturile murale, diverse intervenții la picturile murale, teste de aderență, sondaje stratigrafice, *teste de curățare a depunerilor și teste de eliminare a intervențiilor anterioare,* *biodegradarea:* fenomenologia de alterare, teste de biocidare și eliminare a patinei biologice, intervenții de conservare suport și straturi de preparare tavane, elemente profilate, intervenții de conservare suport și straturi de preparare pereți, intervenții de conservare la nivelul suprafeței stratului de culoare, prezentarea estetică, documentație de conservare – restaurare, buletin de analize fizico-chimice, buletin de analize biologice;
- b). **documentație desenată:** relevee de arhitectură cu marcarea stării de conservare a picturii murale;
- c). **documentar fotografic.**

Documentația propune următoarele operațiuni:

- măsurători ale valorilor de temperatură și umiditate, studio de microclimat
 - intervenții de conservare suport și straturi de preparare tavane, elemente profilate
- asigurarea ariilor cu degradări grave ale structurii suportului și preparațiilor, completarea porțiunilor lacunare ale tavanelor: chituiră lacunelor la nivel de *arriccio* (micși medii în profunzime)/ a fisurilor superficial/ profunde ale straturilor de preparații, chituiră lacunelor extinse la nivel de *arriccio* și

intonaco de pe tavane, îndepărtarea mortarelor friabile sau dure de ciment provenite de la reparații/ restaurarea de arhitectură anterioară, îndepărtarea depunerilor neaderente/ aderente de pe zonele de suport și straturi preparatorii fără strat de culoare, decaparea straturilor recente de tencuieli/ glet și var de pe arii lacunare, stabilizarea prin refacerea aderenței între straturile de preparație și suport (arii plane și burdușite), prezentarea estetică a lacunelor stratului suport și ale straturilor de preparație;

- *intervenții de conservare suport și straturi de preparație pereți*

- intervenții pentru zidărie, completarea porțiunilor lacunare ale zidăriei, îndepărtarea mortarelor friabile/ dure de ciment provenite din reparații de pe pereți, îndepărtarea depunerilor neaderente și aderente de pe zonele de zidărie și straturi preparatorii fără strat de culoare, decaparea vopselelor de pereții din holuri și casa scării principală și secundare, decaparea straturilor recente de tencuieli/ glet de var de pe arii lacunare ale zidăriei, refacerea aderenței între straturile de preparație și zidărie, refacerea aderenței între straturile de preparație pe porțiunile cu desprinderi și margini fracturate: curățirea marginilor preparației, refacerea aderenței în cazul desprinderilor superficial dintre straturile de preparații, impregnarea stratului suport friabil (marginile și suprafața preparației erodate cu abraziuni/ pulverulență), prezentarea estetică a lacunelor de zidărie și a straturilor de preparație de pe pereți, chituiră lacunelor extinse la nivel de *arriccio*, chituiră lacunelor la nivelul stratului de preparații *intonaco*;

- *intervenții de conservare la nivelul suprafeței stratului de culoare*

- tratament de biocidare și eliminare a formelor de atac biologic, îndepărtarea depunerilor neaderente, preconsolidarea/ consolidarea stratului de culoare în curs de exfoliere, consolidarea stratului de culoare – refacerea coeziunii stratului de culoare pulverulent, consolidarea stratului de culoare care prezintă solziri/ burdușeli, decaparea straturilor de glet/ straturi de vâruiei vechi sau recente de pe suprafața picturii, îndepărtarea depunerilor aderente prin combinarea metodelor chimice și mecanice: curățare fizico chimică a depunerilor, eliminarea porțiunilor și stropilor de ciment de pe stratul de culoare, curățarea urmelor produse de vâruiei și reparații cu glet, îndepărtarea reparațiilor de pe stratul de culoare, eliminarea facing-ului, eliminarea materiilor străine de pe suprafața decorată, eliminarea stropilor și materiilor organice/ grase/ uleioase, curățarea elementelor profilate ale tavanelor, tratarea suprafețelor cu afecțiuni produse de umiditate, eliminarea gradată a voalurilor și crustelor saline, tratarea suprafețelor cu pete întunecate produse de infiltrarea umidității, refacerea aderenței micro fragmentelor de culoare strapate de facing-urile aplicate în timpul intervențiilor de urgență din 2004, îndepărtarea crustelor durizate insolubile prin metode mecanice, dezinfecția general preventivă a suprafețelor murale după intervențiile de conservare – restaurare;

- *prezentarea estetică*

- prezentarea estetică a lacunelor mari nereintegrabile, tratarea estetică a ariilor lacunare în care stratul de culoare s-a pierdut (pereți și tavane), prezentarea estetică a lacunelor integrabile, prezentarea estetică a lacunelor stratului de culoare;

- *documentație de conservare – restaurare*

- documentație fotografică, documentație grafică- relevee grafice, documentație tehnologică scrisă.

Documentația a fost analizată în ședința Secțiunii de Componente Artistice a C.N.M.I. din 01.11.2021 și în conformitate cu prevederile art. 26 din Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare se acordă:

AVIZ FAVORABIL
pentru documentația prezentată

Ștefan Emilian GAMUREAC
Director D.P.C.

Adrian BĂLȚEANU
Șef serviciu S.A.P.C.

Restaurator Oana GOREA
Consilier D.P.C.
7340/10.11.2021

MINISTERUL CULTURII

DIRECȚIA PATRIMONIUL CULTURAL

Bd. Unirii nr. 22, Sector 3, București, tel.: +4 021 222 4421, fax: +4 021 223 3157

MĂNĂȘTIRII MICLĂUȘENI

Sat Miclăușeni, com. Butea, jud. Iași

Spre știință:

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU CULTURĂ IAȘI

APROBAT
LUCIAN ROMĂȘCANU
MINISTRUL CULTURII

AVIZ Nr. 39 / CA / 2023

privind lucrările de conservare – restaurare a componentelor artistice de la exteriorul
Castelului Sturza din cadrul Mănăstirii Miclăușeni, sat Miclăușeni, com. Butea, jud. Iași

OBIECTIVUL: Castelul Sturza din cadrul Mănăstirii Miclăușeni,
cod LMI/2015: IS-II-m-B-04199.02

ADRESA: sat Miclăușeni, com. Butea, jud. Iași

PROIECTANT: specialist restaurator Carmen Solomonca

PROIECT: de conservare – restaurare componente artistice- decorați fațadă și pictură murală
exterioară în spațiul Museum Familiarum

FAZA: PFU (PT)

BENEFICIAR: Mănăstirea Miclăușeni

Documentația transmisă de Mănăstirii Miclăușeni cu adresa 12/ 25.01.2023, înregistrată la D.P.C. cu nr. 516/25.01.2023 cuprinde:

a). **piese scrise:** localizare: amplasament geografic, date climatice și hidrologice – aspecte caracteristice ariei, date cronologice: atestarea localității, evenimente care au produs modificări monumentului și decorațiilor în timp, date istorice: aspecte istorice – date din existența monumentului, arhitectura exterioară a castelului: date stilistice, etapele decorațiilor monumentului, tipologia decorațiilor exterioare: concept decorativ, stil, caracteristici specifice epocii, influențe occidentale, repertoriul decorativ al fațadelor castelului Sturza Miclăușeni (elemente decorative la ferestre și uși, elemente heraldice, elemente simbolice de mari dimensiuni, Museum Familiarum), examinarea tehnologică a decorațiilor exterioare: tehnica de execuție a decorațiilor cu profilaturi, tehnica de execuție a decorațiilor în altorelief, materiale specifice, asocieri de materiale și tehnici, factorii și mecanismele care au produs degradarea decorațiilor exterioare: umiditatea de infiltrație, umiditatea de capilaritate, procese active datorate umidității, măsurători ale valorilor climatului, procese biologice care generează degradări decorațiilor exterioare, starea de conservare a decorațiilor exterioare: formele de degradare ale elementelor decorative de la ferestre și uși, formele de degradare ale elementelor heraldice, formele de degradare ale elementelor simbolice de mari dimensiuni, formele de degradare biologică, localizare și evoluție, zidăria și tencuielile, intervenții în arhitectură și decorații exterioare: intervențiile din 2003-2005 și ulterior, modificări estetice, refaceri, intervenții necorespunzătoare care alterează starea decorațiilor, identificarea stratigrafiei decorațiilor exterioare - sondaje stratigrafice și teste la decorațiile în basorelief de la ferestre și uși, decorații în altorelief:

(teste de aderență a tencuielilor la zidărie, a straturilor de preparație și culoare la suport), sondaje stratigrafice pe suprafețe plane și profilate, teste de curățire a depunerilor neaderente și aderente, teste de eliminare a repictărilor, refacerilor, reparațiilor aplicate în intervenții anterioare, teste de biocidare și de eliminare a patinei biologice, metodologia de intervenție - propuneri privind intervențiile necesare pentru stabilizarea straturilor de preparație și suport, conservarea și restaurarea decorațiilor de la exterior, a picturii murale din Museum Familiarum de la Castelul Sturdza- Miclăușeni; intervenții de conservare și restaurare suport și straturi de preparație elemente profilate, în basorelief și altorelief de pe fațade, mozaic pavimentar intrare sud, din Museum Familiarum (verticale și de pe boltă, stemă, pisanii), intervenții de conservare și restaurare la nivelul suprafeței - stratul de culoare al decorațiilor profilate, în basorelief și altorelief de pe fațade (frontoane și ancadramente ferestre, uși, decorații de mari dimensiuni - profilaturi, reliefuri (basorelief, altorelief), tencuieli, ceramică), mozaic pavimentar intrare sud, stratul picturii murale din Museum Familiarum (verticale și de pe boltă, profile, stemă, pisanii), documentația de conservare și restaurare: documentația fotografică, documentația grafică, documentația tehnologică scrisă, buletin de analize fizico-chimice și biologice 03.06.2022, buletin de analize fizico-chimice și biologice 25.01.2023.

b). documentație desenată: relevee de arhitectură cu marcarea degradărilor de pe fațade;

c). documentar fotografic.

Documentația propune următoarele operațiuni:

- **intervenții la nivelul stratului de culoare:** preconsolidarea/consolidarea stratului de culoare în curs de exfoliere sub formă de solziri, preconsolidarea/ consolidarea stratului de culoare pulverulent, consolidarea stratului de culoare ce prezintă solziri/ burdușeli, preconsolidarea/consolidarea stratului de culoare desprins împreună cu stratul de preparație, îndepărtarea suprapunerilor de mortare aflate pe stratul de culoare cu suport rezistent/ mortare groase cu duritate și aderență medie (ce conțin adaosuri de întărire)/ mortare cu duritate și aderență mare (mortare de ciment), îndepărtarea preparației stratului/ straturilor picturale suprapuse originalului, îndepărtarea zugrăvelilor/ văruielilor suprapuse originalului, curățirea urmelor produse de văruieli și reparații cu gleturi/ mortare dure, decaparea straturilor de preparații subțiri/ straturi de văruieli vechi și recente de pe suprafața picturii, eliminarea porțiunilor și stropilor de ciment, curățirea depunerilor neaderente, curățirea depunerilor aderente de praf fixat, durizat prin carbonatare, curățirea depunerilor aderente de praf fixat/ durizat prin carbonatare de pe pictura *al secco*, curățirea mozaicului pavimentar din fața intrării sudice a castelului, curățirea decorațiilor de pe partea superioară a castelului, curățirea/ îndepărtarea repictărilor *al secco*, îndepărtarea sărurilor solubile prin mijloace mecanice și chimice;

- **intervenții la nivelul stratului suport (*arriccio si intonaco*):** asigurarea provizorie a marginilor stratului suport desprins/ fracturat, ancorarea punctuală a marginilor stratului suport desprins/ fracturat, curățirea marginilor stratului suport din lacune/ fisuri, îndepărtarea mortarelor/ materialelor necorespunzătoare ale intervențiilor anterioare (reparații, refaceri, completări- ciment, văruieli, gips, mortare ciment și nisip), îndepărtarea mortarelor/ reparațiilor necorespunzătoare din lacune, impregnarea stratului suport friabil (marginile și suprafața), consolidare straturi de preparații - tencuieli, tivirea marginilor stratului suport, chituiră fisurilor la nivel *arriccio* (în profunzime), chituiră lacunelor și completarea formelor profilate lacunare de pe decorații la nivel de *arriccio* și/sau stratului de preparație, pregătirea zonei pentru injectări: asigurarea cu proptele a zonelor pentru injectări, refacerea aderenței între straturile de preparație și zidărie, refacerea aderenței straturilor de preparație la suport, refacerea aderenței între straturile de preparație pe porțiuni cu desprinderi și margini fracturate, refacerea aderenței în cazul desprinderilor superficiale dintre straturilor de preparații la elementele fațadei,

- *la nivelul zidăriei*: îndepărtarea plombelor/ reparațiilor mortarelor necorespunzătoare din lacunele/ crăpăturile zidăriei, curățarea lacunelor/ crăpăturilor din zidărie de diversele impurități/ depuneri/ pulberi de mortare, impregnarea zonelor friabile ale zidăriei;
- *tratarea agenților autotrofi*: tratamente și eliminarea biocruste/ patină biologică; tratamente preventive de biocidare;
- *tratament hidrofug* aplicat pe elemente artistice profilate, în basorelief, altorelief de la exterior.
- *tratamente de prezentare estetică a lacunelor din suport și straturi de preparații ale decorațiilor de pe fațade*: prezentarea estetică a lacunelor, chituirea lacunelor extinse la nivel de *arriccio*, chituirea lacunelor la nivel stratului de preparație *intonaco*, prezentarea estetică a lacunelor stratului de culoare, integrarea cromatică a lacunelor/ fisurilor mozaicului pavimentar din fața intrării principale de pe latura sudică a castelului,
- *documentația de conservare și restaurare post – execuție*: documentația fotografică, documentația grafică, documentația tehnologică scrisă.

Documentația a fost analizată în ședința Secțiunii de Componente Artistice a C.N.M.I. din 27.02.2023 și în conformitate cu prevederile art. 26 din Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare se acordă:

AVIZ FAVORABIL
pentru documentația prezentată.

Ștefan Emilian GAMUREAC
Director D.P.C.

Adrian BĂLTEANU
Șef serviciu S.A.P.C.

Restaurator Oana GOREA
Consilier D.P.C.
516/13.03.2023

